

ZESPÓŁ SZKÓŁ ENERGETYCZNYCH

im. prof. Kazimierza Drewnowskiego

20-346 Lublin ul. Długa 6 telefon (081) 744 33 14
REGON 000196138 NIP 946-18-17-011 tel./fax (081) 744 24 22
www.zsen.lublin.pl e-mail dn@zsen.lublin.pl e-mail anima@zsen.lublin.pl

PROGRAM WYCHOWAWCZY

ZESPOŁU SZKÓŁ ENERGETYCZNYCH

im. prof. Kazimierza Drewnowskiego
w Lublinie

Obowiązuje od 1 września 2008 r.

I. WSTĘP

Podstawy prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej - art. 72.
- Konwencja o Prawach Dziecka - art. 3, art. 19, art. 33.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o Systemie Oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie MENiS z dnia 26.02.2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458).
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31.01.2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 10 z 2002 r., poz. 96).
- Rozporządzenie MENiS z dnia 19.07.2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (DU. Nr 121 z 2002 r., poz. 1037).
- Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.
- Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV.
- Karta Nauczyciela

II. MISJA SZKOŁY

Celem naszej szkoły jest dobre przygotowanie uczniów do podjęcia nauki na wyższym etapie kształcenia, do rozpoczęcia samodzielnego życia w społeczeństwie i rodzinie.

Naszych uczniów przygotowujemy do aktywnego i świadomego funkcjonowania we współczesnej rzeczywistości, do kierowania się w życiu wartościami uniwersalnymi takimi jak: dobro, uczciwość, odpowiedzialność.

W procesie kształcenia i wychowania stwarzamy uczniom warunki do rozwijania dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poszukiwanie w świecie prawdy, dobra i piękna.

Naszym zadaniem jest wykreowanie absolwenta o wszechstronnie wykształconej osobowości i umiejętnościach, które pomogą mu w codziennym dorosłym życiu oraz umożliwią pełnienie różnych odpowiedzialnych ról społecznych i zawodowych.

III. WIZJA SZKOŁY

Zespół Szkół Energetycznych będzie wyspecjalizowanym ośrodkiem kształcenia ponadgimnazjalnego o różnorodnych profilach nauczania. Uczniom naszej placówki umożliwimy zdobycie wykształcenia specjalistycznego w wybranym obszarze zawodowym, głównie dla profilu prozawodowego informatycznego, elektrycznego, elektronicznego, jak

również dla innych profili zawodowych takich jak mechaniczny, medialny lub inny (np. konstrukcyjny, metrologiczny).

Zadbamy o pełną ofertę kształcenia i doskonalenia dopasowaną do potrzeb rynku.

Uczniowie i absolwenci naszej placówki będą odnosić znaczące sukcesy oraz pełnić ważne i odpowiedzialne role w społeczeństwie. Nauczanie prowadzić będziemy w oparciu o najlepsze wzory, najnowocześniejsze programy i metody nauczania między innymi: system modułowy i kursy kwalifikowane, z zastosowaniem technik i programów multimedialnych.

Zapewnimy wysoką jakość kształcenia i efektywność poprzez między innymi: dopasowanie metod pracy z uczniem w zależności od jego potencjału intelektualnego i możliwości psychofizycznych oraz systematyczne unowocześnianie bazy dydaktycznej.

Zajęcia dydaktyczne prowadzić będą wysoko wykwalifikowani specjaliści z pełnym przygotowaniem pedagogicznym oraz przygotowaniem do prowadzenia poradnictwa z zakresu orientacji zawodowej i edukacyjnej.

W procesie wychowawczym kierować będziemy się systemem wartości opartym na uczciwości, odpowiedzialności, zaufaniu, szacunku, prawdzie i tolerancji z ukierunkowaniem na proaktywność, prospołeczność, ciekawość świata i ludzi, propagowanie zdrowego stylu życia, tworzenie kultury pozytywnych wzorów i obyczajów.

Organizacja pracy i zarządzania placówką oparta będzie o normy i standardy jakości świadczonych usług edukacyjnych, pracy nauczycielskiej oraz pracy kierowniczej.

W działaniach dydaktyczno - wychowawczych i organizacyjnych będziemy starać się o wsparcie lokalnych samorządów i społeczności, władz oświatowych, pracodawców, instytucji społecznych i rodziców - zarówno finansowe jak i merytorycznie.

IV. OGÓLNE CELE WYCHOWAWCZE

1. Wszechstronne rozwijanie osobowości uczniów w wymiarze: intelektualnym, psychicznym, fizycznym- w tym zdrowotnym, moralnym duchowym i społecznym.
2. Wspieranie rodziców w realizacji ich zadań wychowawczych, aby umożliwiać uczniom przejmowanie odpowiedzialności za własne życie i rozwój osobowy.
3. Wdrażanie do otwartości na świat przy zachowaniu tożsamości opartej na dziedzictwie kultury narodowej.
4. Przygotowanie do podejmowania wyzwań współczesnego świata takich jak: integracja, globalizacja, wymiana informacji, postęp naukowo techniczny.

V. ZAŁOŻENIA PRACY WYCHOWAWCZEJ

Z wytyczonych celów głównych wynikają kierunki i zadania pracy wychowawczej w zakresie: wychowania etycznego, rodzinnego, patriotycznego, społecznego, zdrowotnego, ekologicznego oraz profilaktyki uzależnień.

1. ZADANIA W OBSZARZE WYCHOWANIA ETYCZNEGO

- a. Kształtowanie umiejętności dokonywania wyborów moralnych w:
 - dążeniu do łączenia dobra w wymiarze indywidualnym z dobrem społecznym,
 - dążeniu do pogodzenia dobra własnego z dobrem innych,
 - ponoszeniu odpowiedzialności za siebie i innych.
- b. Kształtowanie dążeń do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości wyższych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie,
- c. Rozwijanie dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna,
- d. Rozpoznawanie wartości moralnych oraz dokonywanie wyborów i hierarchizacji wartości.

2. ZADANIA W OBSZARZE WYCHOWANIA RODZINNEGO

- a. Przedstawianie roli rodziny w życiu człowieka,
- b. Przygotowanie do życia w rodzinie – relacje i obowiązki członków rodziny,
- c. Rola więzi uczuciowych w kręgu rodziny i najbliższych,

3. ZADANIA W OBSZARZE WYCHOWANIA PATRIOTYCZNEGO

- a. Kształtowanie osobowości obywatela demokratycznego państwa,
- b. Poszanowanie dorobku dziedzictwa kulturowego,
- c. Kształtowanie postawy dialogu, klimatu i zaufania oraz budowania więzi międzyludzkich,
- d. Kształtowanie postawy patriotycznej wobec Ojczyzny i poczucia godności,
- e. Kształtowanie postawy poszanowania tradycji i symboli narodowych,
- f. Kształtowanie postawy do otwartości na świat przy zachowaniu tożsamości opartej na dziedzictwie kultury narodowej.

4. ZADANIA W OBSZARZE WYCHOWANIA SPOŁECZNEGO

- a. Tworzenie kultury pozytywnych wzorów i obyczajów,
- b. Kształtowanie postawy dobrego i zdyscyplinowanego obywatela,

- c. Kształtowanie postawy do podejmowania wyzwań współczesnego świata takich jak: integracja, globalizacja, wymiana informacji, postęp naukowo techniczny.
- d. Kształtowanie tolerancyjnej postawy wobec różnorodności ludzkich dążeń i przekonań,
- e. Kształtowanie świadomości życiowej użyteczności w oparciu o rzetelną pracę i szacunek dla dobra wspólnego,
- f. Wyrabianie właściwego stosunku i szacunku dla prawa,
- g. Poznawanie praw i norm społecznych,
- h. Wskazywanie roli oraz form aktywności i uczestnictwa w życiu społecznym,
- i. Rozwijanie zainteresowań kulturalnych, zawodowych, rekreacyjnych i sportowych.

5. ZADANIA W OBSZARZE WYCHOWANIA ZDROWOTNEGO

- a. Wyrabianie i kształtowanie pozytywnego stosunku wobec wartości życia i zdrowia.
- b. Kreowanie zdrowego stylu życia.
- c. Poznawanie psychologicznych, społecznych, ekonomicznych i moralnych aspektów troski o życie i zdrowie.
- d. Uświadamianie roli planowania czasu pracy i wypoczynku.

6. ZADANIA W OBSZARZE WYCHOWANIA EKOLOGICZNEGO

- a. Kształtowanie postaw i nawyków ochrony przyrody i otaczającego środowiska,
- b. Poznawanie źródeł, rodzajów oraz skutków zanieczyszczenia środowiska.

7. ZADANIA W OBSZARZE PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

- a. Przeciwdziałanie patologiom społecznym – poznawanie przyczyn ich powstawania,
- b. Wskazywanie na zdrowotne, społeczne, ekonomiczne i moralne aspekty uzależnień,
- c. Przedstawianie form poradnictwa i pomocy uzależnionym.

8. ZADANIA WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH

- a. planowanie i organizowanie procesu wychowawczego w klasie,
- b. inspirowanie i wspomaganie działań zespołowych uczniów,
- c. rozpoznawanie sytuacji materialnej i bytowej swoich podopiecznych,
- d. wspieranie rozwoju intelektualnego i psychicznego uczniów oraz ich zdolności i zainteresowań,
- e. podejmowanie działań umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w zespole klasowym
- f. oraz pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej,
- g. współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie i koordynowanie ich działań wychowawczych,

- h. organizowanie opieki nad uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze,
- i. utrzymywanie kontaktów i współdziałanie z rodzicami oraz radą klasową,
- j. współdziałanie z pedagogiem szkolnym, organizacjami i instytucjami w celu udzielenia pomocy wychowawczej swoim podopiecznym,
- k. prowadzenie dokumentacji pedagogicznej zgodnie z przepisami,
- l. systematyczne informowanie rodziców i dyrekcję Zespołu Szkół o wynikach oraz problemach uczniów w zakresie kształcenia i wychowania,
- m. ponoszenie odpowiedzialności za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów w czasie zajęć dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych organizowanych przez Zespół Szkół,
- n. udzielanie pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu,
- o. rozpoznanie potrzeb uczniów.

Poza wychowawcą klasy, istotny wpływ na proces wychowawczy ma **pedagog szkolny**, który powołany jest do sprawowania szczególnej opieki wychowawczej nad młodzieżą w szkole i poza szkołą oraz do koordynowania współpracy szkoły z domem rodzinnym.

9. ZADANIA PEDAGOGA SZKOLNEGO

- a. sprawowanie opieki pedagogiczno-psychologicznej nad młodzieżą polegającej na:
 - rozpoznawaniu warunków życia i nauki uczniów sprawiających szczególne trudności,
 - współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi,
 - pomocy młodzieży w przezwyciężaniu trudności wynikających z konfliktów rodzinnych,
 - współdziałaniu w rozwiązywaniu problemów wychowawczych w klasach,
- b. udzielanie pomocy rodzicom w zapobieganiu trudnościom wychowawczym poprzez:
 - popularyzowanie wiedzy wśród rodziców w zakresie potrzeb psychicznych młodzieży,
 - zapoznawanie rodziców z działalnością profilaktyczną na terenie Zespołu Szkół,
 - współpracę z rodziną niewydolną wychowawczo,
 - pedagogizację rodziców na temat przyczyn i skutków uzależnień,
- c. przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu polegające na:
 - prowadzeniu działalności profilaktycznej w celu zapobiegania patologiom społecznym
 - rozpoznawaniu środowisk młodzieży zagrożonej patologiami,

d. udzielanie pomocy młodzieży znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej polegającej na:

- rozpoznawaniu sytuacji socjalno-bytowej młodzieży osieroconej i z rodzin wielodzietnych,
- organizowaniu pomocy materialnej z ośrodków pomocy społecznej, rady rodziców itp.

10. MODEL WYCHOWAWCY

Osoba wychowawcy, jej umiejętności w sprawie nawiązania i utrzymania kontaktu osobowego z wychowankiem tworzą warunki sprzyjające rozwojowi. Wychowawca powinien prezentować w kontakcie wychowawczym następujące cechy osobowe: świadomość siebie i swojego systemu wartości, przeżywanie i okazywanie uczuć, bycie wzorem postaw i zachowań dla wychowanka, zainteresowanie ludźmi i sprawami społecznymi, jasne zasady etyczne(jest to ważne w dobie ekspansji ideologii relatywizmu i liberalizmu),poczucie odpowiedzialności.

Umiejętności profesjonalne wychowawcy można podzielić na trzy grupy:

- ❖ umiejętności rozumienia wychowanka, jego zachowań i okazywanie mu zrozumienia (umiejętność słuchania, prowadzenia, odzwierciedlania, podsumowywania, konfrontowania, interpretowania, informowania);
- ❖ umiejętności zapewnienia bezpieczeństwa w sytuacjach trudnych- wspierania w trudnościach, interweniowania w sytuacji kryzysowej, skupiania na problemie, kierowania do pomocy specjalistycznej;
- ❖ umiejętności sprzyjania pozytywnemu działaniu – podejmowania decyzji, rozwiązywania problemów, wspierania przy zmianie zachowania.

VI. EFEKTY DO OSIĄGNIĘCIA W PRACY WYCHOWAWCZEJ

Postawione cele i zadania pracy wychowawczej powinny przyczynić się do rozwoju osobowego młodego człowieka i wykształtować takie cechy jak :

- ◆ **Proaktywność** – wyrażająca przekonanie, że można wpływać na rzeczywistość i kształtować ją tak by, zaspakajać własne potrzeby i kierować własnym życiem,
- ◆ **Prospołeczność** – wyrażająca przekonanie, że praca zespołowa może przynieść lepsze efekty niż indywidualny wysiłek, a ludzkie działanie może być wartościowane użytecznością dla innych,

- ◆ **Chęć i zdolność do współdziałania** – związana z potrzebą realizacji postawy proaktywnej i prospołecznej,
- ◆ **Tolerancja** – wyrażająca się szacunkiem dla inności i otwartością na ich przyjmowanie,
- ◆ **Ciekawość świata i ludzi** – wyrażająca się chęcią poznawania otoczenia i jego różnorodności,
- ◆ **Odpowiedzialność** – wyrażająca świadomość ponoszenia konsekwencji za samodzielne, rozumne i niezależne działanie oraz wykształtować u uczniów działania oparte o takie wartości jak :
 - ❖ **Dobro** - rozumiane jako postępowanie wartościowe, pomyślne, użyteczne, korzystne dla innych i dla siebie,
 - ❖ **Prawda** - rozumiana jako uczciwe, szczerze i rzetelne postępowanie i opisywanie rzeczywistości,
 - ❖ **Piękno** - rozumiane jako umiejętność postrzegania takich cech jak kształt, proporcja, harmonia itp., które sprawiają że coś się podoba,
 - ❖ **Mądrość** - rozumiana jako umiejętność dokonywania wyborów, zaufanie do wiedzy i profesjonalizmu oraz budowanie w sobie poczucia wartości,
 - ❖ **Szczęście** - rozumiane jako umiejętność doceniania i cieszenia się, wszechstronne rozwijanie zainteresowań, wiara w siebie, satysfakcja z możliwości pokonywania trudności,
 - ❖ **Uczciwość** - rozumiana jako obopólne zaufanie, lojalność, obowiązkowość, rzetelność, obiektywizm i sprawiedliwość.

VII. FORMY I SPOSOBY REALIZACJI

Program wychowawczy szkoły realizowany jest przez nauczycieli i wychowawców klas:

1. Na zajęciach szkolnych:
 - a. obowiązkowych,
 - b. nadobowiązkowych pozalekcyjnych, takich jak: koła zainteresowań, wycieczki i imprezy szkolne,
 - c. w formie zajęć grupowych jak i pracy indywidualnej z uczniem.
We współpracy z samorządem szkolnym.
2. We współpracy z rodzicami.
3. Poprzez stwarzanie sytuacji wychowawczych w szkole i poza szkołą.
4. We współpracy ze środowiskiem lokalnym.

Nauczyciele i wychowawcy klas przy planowaniu pracy wychowawczej kierują się potrzebami klasy i zadaniami wytyczonymi w wychowawczym planie szkoły.

Na szczególne zwrócenie uwagi zasługuje wykorzystanie w pracy wychowawczej formy zawierania kontraktów – umów w postaci:

- porozumienia klasowego,
- kontraktu zbiorowego,
- kontraktu indywidualnego.

W przypadkach szczególnie trudnych, dotyczących naruszenia przez ucznia statutu Zespołu Szkół lub obowiązujących regulaminów, nauczyciel ma prawo:

- zastosować tzw. prewencję własną zgodną ze Statutem Szkoły ,
- wystąpić z wnioskiem do dyrektora Zespołu Szkół o ustanowienie uczniowi kuratora szkolnego,
- wystąpić z wnioskiem do dyrektora Zespołu Szkół o udzielenie uczniowi kary zgodnie ze statutem .

VIII. EWALUACJA

Niezbędna jest bieżąca i okresowa ewaluacja prowadzona podczas realizacji zaplanowanych w programie form i działań.

Prowadząc ewaluację powinniśmy poddać wnikliwej refleksji następujące elementy:

- czy program jest spójny i logiczny,
- czy formy realizacji zostały dobrane umiejętnie i celowo,
- czy prowadzone w poszczególnych klasach działania wychowawcze i profilaktyczne wzbudzają zainteresowanie uczniów i powodują ich uaktywnienie,
- czy formy stosowane na niższym poziomie edukacyjnym są konsekwentnie realizowane i kontynuowane na wyższym poziomie, zgodnie ze wstępnymi założeniami programu,
- czy proponowane formy zajęć alternatywnych wzbudzają zainteresowanie uczniów (które z form są najpopularniejsze wśród młodzieży, a które nie cieszą się popularnością i wymagają weryfikacji),
- czy prowadzone zajęcia edukacyjne zmierzające do wyrównania poziomu uczniów najsłabszych znajdują zwolenników wśród młodzieży i przynoszą efekty dydaktyczne.